

Representantforslag 52 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg

Dokument 8:52 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om å gjøre Slottets kulturskatter tilgjengelige for publikum

Til Stortinget

Bakgrunn

Slottet har i dag mange kulturskatter på lager, men de er dessverre ikke tilgjengelige for publikum. Dette er synd for alle som er glade i kultur og historie, og har tidligere blitt påpekt av Stortinget. I Innst. 10 S (2010–2011) fra kontroll- og konstitusjonskomiteen sluttet en samlet komité seg til følgende forslag, som også ble vedtatt i Stortinget 2. desember 2010:

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheten for å opprette en utstilling og et mulig museum som kan gjøre Slottets mange lagrede kulturskatter tilgjengelig for publikum.»

Regjeringen har senere fulgt opp dette vedtaket gjennom å bevilge penger til en omreisende utstilling, som vil sikre at folk fra hele landet får anledning til å bevitne disse kulturskattene. Dette er utelukkende positivt, og vil forhåpentligvis gi folk flest et flott innblikk i Slottets historie. Forslagsstillerne mener imidlertid det også må komme på plass et forslag til Stortinget om å utrede et permanent museum, i tråd med vedtaket av 2. desember 2010.

Ideen om et slottsmuseum er ikke ny. Den kom allerede for ti år siden, i 2002, da kongefamilien tok initiativ til å få Slottets samlinger registrert. Det er også på det rene at kongefamilien også i ettertid har vært tydelige på at et slikt museum er noe de ønsker å se realisert. Dette bør være et vesentlig argument i

spørsmålet om å etablere et museum for Slottets historie, et museum som kan stille ut gjenstander, kunst, bøker, fotografier, vogner, karjoler, uniformer, møbler m.m. fra et utvalg bestående av anslagsvis 400 000 enheter. Forslagsstillerne mener altså at det her er snakk om en så massiv mengde objekter at det vil være kulturhistorisk uansvarlig å ikke bidra til å vise frem disse for folket.

Kulturskattenes fremtid

Kulturminister Anniken Huitfeldt uttalte til Aftenposten 4. januar 2012 at hun «vurderer det slik at tidspunktet ikke er inne for å ta stilling til spørsmålet om et permanent museum for disse samlingene», og sa seg med dette tilfreds med at det er vedtatt en omreisende utstilling som 75-årgave til kongeparet. Som allerede nevnt er dette et positivt tiltak, men ikke noe som forslagsstillerne mener fullt ut oppfyller innholdet i vedtaket fra 2010. Forslagsstillerne fremholder at et permanent museum for Slottets kulturskatter må være et mål for Stortinget, og synes riksantikvar Jørn Holme oppsummerer det greit i sitt innlegg i Aftenposten 7. januar 2012:

«Historien om våre kongefamilier fra 1814, 1905 og videre, er også historien om nasjonen Norge i Europa. Når utstillingene er over bør disse gjenstandene og mange andre spennende objekter få et fast utstillingssted i nærheten av Slottet. De må ikke henvises til mørke magasin igjen.»

På et av Det kongelige hoffs lagre utenfor Oslo finner man nå de kongelige vogner og ekvipasjer, med kroningsvognen som det mest fornemme klenodiet. Da kong Haakon VII og dronning Maud kom til sitt nye rike i 1905, var det mye som måtte skaffes, for deres forgjengere på tronen hadde ikke bodd fast i landet siden middelalderen, og deler av det som fantes, hadde svenskekongen Oscar II tatt med seg hjem

ved unionens opphør. Noe av det første kong Haakon og dronning Maud da måtte gjøre, var å fornye hesteholdet – i de tidlige årene som en nødvendighet, og etter bilens gjennombrudd til representativt bruk. I stallbygningene ble også et ridehus innredet med musikkgalleri og tilskuertribune for oppvisninger. Dette er for de aller fleste nordmenn ukjente detaljer knyttet til Slottets historie, men det er like fullt uforståelig at for eksempel kroningsvognen ikke gjøres permanent tilgjengelig for publikum.

«Hele historien er litt flau». Dette er ordene til Marianne Andresen, enken etter nå avdøde Johan H. Andresen sr. Hennes engasjement viser at det er en interesse for et slottsmuseum. Slike museer har nemlig vist seg å bli suksesshistorier i utlandet, som trekker til seg publikum og turister. Monarkiet fascinerer og berører folk, og dette understreker viktigheten av å etablere et slottsmuseum. I Danmark står turister i lange køer for å slippe inn i et av landets slottsmuseer, det samme gjelder i Storbritannia, og disse landene er ikke enestående. Slottsmuseer har rett og slett vist seg å være så populære at de kan vise seg å bli

viktige attraksjoner, og derfor også generere inntekter i tillegg til å oppfylle sin opplysningsrolle. Men ikke bare kan det vises til at disse museene er suksesshistorier, det er nemlig også en interesse i Norge for å være med på et spleiselag om et nytt museum. På denne måten kan faktisk et slikt museum ikke bare bli Stortingets gave til kongefamilien, men hele folkets gave, i form av et spleiselag mellom offentlige myndigheter og private bidragsytere som i felleskap ønsker å gjøre sitt for at Slottets kulturskatter skal bli permanent tilgjengelige for publikum.

Forslag

På dette grunnlag fremmes derfor følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utrede en permanent utstilling eller et museum som kan gjøre Slottets mange lagrede kulturskatter tilgjengelige for publikum.

1. februar 2012